

METODIKA

IPN Metodika - Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací

Ing. Viera Hudečková, Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy České republiky,
expert klíčové aktivity „Informační podpora“

www.metodika.reformy-msmt.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

- **1. Projekt IPN Metodika**
- **2. Cíle projektu**
- **3. Klíčové aktivity**

Projekt IPN Metodika

- **Cílem projektu je**
 - **zatraktivnit** prostředí výzkumu, vývoje a inovací (VaVal) pro vědecké pracovníky;
 - podpořit **excelenci** ve VaVal;
 - motivovat **mladé lidi** pro práci ve VaVal;
 - zvýšit **prestiž vědecké práce**, nalézt mechanismy na finanční ohodnocení podle kvality odvedené práce.

Projekt IPN Metodika

- Návrh nového systému hodnocení bude vycházet z doporučení **Mezinárodního auditu výzkumu, vývoje a inovací v ČR**, který důrazně varoval před mechanistickým pojetím Metodiky 2012 .
- Výsledky jeho řešení budou **využívány** orgány státní správy, poskytovateli podpory a dotknou se všech výzkumných organizací a jejich pracovníků.
- **Řešení** IPN Metodika bylo zahájeno 1. 2. 2012.
- Předcházela mu **široká diskuse** o obsahu jak v realizačním týmu, tak na Radě pro výzkum, vývoj a inovace, kde byla dojednána koordinace řešení „IPN Metodika“ a „Metodika 2013“

Projekt IPN Metodika

- Základní platforma pro přípravu návrhu a ověření **nového systému hodnocení** jako klíčového podkladu pro následné doporučení Rady vládě ČR.
- Hlavní odbornou **garantkou** projektu je prof. Ing. Jitka Moravcová, CSc. (VŠCHT Praha).
- Celkový rozpočet projektu je **4,1 mil. EUR** a je financován z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Cíle projektu

- Projekt vychází z cílů a opatření strategických dokumentů vlády ČR:
- **Reforma** systému VaVal;
- **Národní politika** VaVal na léta 2009 – 2015;
- Strategie mezinárodní **konkurenceschopnosti** na období 2012-2020;
- Národní **inovační** strategie;
- Doporučení Mezinárodního **audit**u;
- **Dlouhodobé** principy hodnocení a financování;
- Dobrá **zahraniční** praxe.

Cíle projektu

- Hlavním cílem projektu je vytvořit návrh **nového systému hodnocení a financování VaVal z veřejných prostředků** tak, aby se stal zdrojem informací pro strategické řízení systému VaVal na úrovni státní správy, poskytovatelů, programů a VO a kladl důraz na **excelenci** a střednědobé plánování.
- Návrh **oborové metodiky** hodnocení (OMH) projde veřejnou oponenturou, malým a velkým pilotním otestováním.
- Návrh **hodnocení VO** bude zohledňovat ukazatele kvantitativní i kvalitativní a bude reflektovat budoucnost VO.
- Do hodnocení vysokých škol budou zahrnuty i **umělecké a tvůrčí výsledky**.

Cíle projektu

- **Odborná příprava** lidských zdrojů, **specialistů** v oblasti bibliometrie a hodnocení institucí VaVal.
- Studie **proveditelnosti** vzniku nezávislé hodnotící instituce.
- Návrh souboru **transformačních kroků** a harmonogramu postupných změn tak, aby byla zajištěna stabilita celého systému VaVal v přechodném období.
- Návrh souboru **legislativních změn**, nutných pro implementaci nových systémů.
- Tyto cíle jsou sdruženy do **logických celků** a dále rozpracovány v rámci jednotlivých klíčových aktivit projektu.

Klíčové aktivity

- 01 „Informační podpora“
- **Analýza** zavedené struktury IS VaVal v ČR (Rejstřík informací o výsledcích - RIV) především z hlediska úplnosti, spolehlivosti, uživatelské přívětivosti a možnostem realizace nadstavbového softwaru ke zpracování informací nutných pro navrhované hodnocení.
- Hodnocení však nelze realizovat bez detailní **bibliometrické analýzy**, jak ji umožňují světové databáze vědeckých informací:
- **Web of Science** společnosti Thomson Reuters nebo
- **Scopus** společnosti Elsevier
- Zajištění **dalších informačních služeb** identifikovaných v průběhu návrhu oborové metodiky hodnocení.

Klíčové aktivity

- **02 „System hodnocení“**
- Vytvoří **oborové metodiky** hodnocení (OMH), které budou podrobně popisovat hodnotící kritéria pro hodnocení hodnocených jednotek VO v jednotlivých oborech podle světových oborových standardů a navrhne další vhodné indikátory specifické podle typu VO.
- **Ověří** navržené hodnocení na vybraném vzorku všech typů VO, a to včetně informovaného peer-review zahraničními odborníky, jehož výsledky budou mít hodnocené VO k dispozici.
- Předpokládané řešení se bude opírat o **ověřené zahraniční praxe** a zkušenosti.

Klíčové aktivity

- 02 „System hodnocení“
- Předmětem hodnocení bude **hodnocená jednotka** (HJ), která se do hodnocení v příslušném oboru přihlásí.
- Bude se hodnotit **kvalita výsledků** dosažených HJ za období posledních cca 5 let, **dopad výzkumu** HJ a institucionální **předpoklad rozvoje HJ** (jako např. zhodnocení způsobu řízení HJ včetně řízení lidských zdrojů a materiálního zázemí).
- Výsledkem zhodnocení každé HJ budou **hodnotící zpráva** HJ a VO a **výkonnostní profil** VO s písemným odůvodněním výsledků zhodnocení a doporučení.
- Hodnocení VO bude realizováno **jednou za cca 5 let** a bude probíhat v angličtině.

Klíčové aktivity

• 03 „Systém financování“

- Návrh modelů institucionálního financování promítne **výkonnostní** principy hodnocení do systému financování.
- Budou výrazně **motivační**, s důrazem na **kvalitu a excelenci**.
- Současně zajistí **stabilitu VO** potřebnou pro jejich koncepční rozvoj, a tím i stabilitu a efektivnost vkladů do personálních a materiálních kapacit.
- Nový způsob rozdělování institucionální podpory by měl **přímý vztah** k výsledkům hodnocení.

Klíčové aktivity

• 03 „System financování“

- Institucionální financování VO, na rozdíl od čistě **retrospektivní** současné Metodiky, by mělo mít také složku **prospektivní** a obě složky se mají navzájem účelně doplňovat.
- Smlouvy mezi VO a poskytovatelem podpory by mohly být uzavírány na dobu optimálně **5 let**.
- Součástí smlouvy budou i návrhy **represivních prvků**, pokud jednotliví aktéři nebudou svoje závazky plnit.
- Nový systém financování VO by měl umožnit jejich rozvoj a také **kultivovat** české vědecké prostředí a zvýšit **evaluační kulturu**.

Klíčové aktivity

- 04 „Velké pilotní ověření“
- Cílem je realizace **velkého pilotního ověření** (VPO) způsobu hodnocení navrženého v klíčové aktivitě 02 na všech typech VO, v oborech, kam se přihlásí jejich HJ.
- Do ověření nového způsobu hodnocení budou mít možnost **podat přihlášku** VO z řad VVŠ, ústavů AV ČR a všech dalších typů VO.
- V rámci VPO bude mimo jiné vyhodnocena **finanční a časová náročnost** celého procesu a budou identifikovány nezamýšlené efekty hodnocení.

Klíčové aktivity

- 05 „Harmonogram pro přechodné období a podklady pro legislativní změny“
- Postup v **přechodném období 2015 – 2017**, aby uvedení nových systémů vypracovaných v rámci projektu bylo plynulé a bez diskontinuit či velkých skoků, které by způsobily nestabilitu systému.
- Bude navržen **harmonogram** jednotlivých kroků a legislativních změn tak, aby návrh nového systému mohl platit v optimální variantě od roku 2018.

Klíčové aktivity

- **06 „Institucionální zajištění hodnocení“**
- Bude zpracována studie **proveditelnosti** institucionálního zajištění navrhovaného systému hodnocení.
- Stanovení **postavení, struktury, pravomoci a zodpovědnosti** instituce organizující hodnocení.
- Součástí bude **výchova odborníků** na hodnocení.
- Vybraní experti se zúčastní **krátkodobých pobytů v zahraničí**, kde se podrobně seznámí s praktickými aspekty hodnocení a financování ve vybraných evropských zemích (Velká Británie, Finsko, Německo, Francie, Rakousko, Nizozemsko, Dánsko).

Klíčové aktivity

- 07 „Koordinace reformních návrhů a vytváření konsensuálních podmínek pro jejich přijetí“
- Koordinovaný postup při budování konsensu mezi všemi cílovými a zájmovými skupinami a působení na politickou reprezentaci tak, aby byly vytvořeny co nejpříznivější podmínky pro přijetí navrhovaných změn.
- **Pracovní setkání** výkonné rady projektu a týmu projektu s přizvanými odbornými konzultanty, s Radou a poradci místopředsedy vlády a hledání konsensusu v základních principech.
- Pro širší **zainteresovanou veřejnost** budou organizovány veřejné konzultace s prezentací výsledků.

Aktuální stav

- Proběhlo **výběrové řízení** v rámci veřejné zakázky. Vítěz připraví návrh:
- **Struktury** hodnocení hodnocených jednotek a struktury oborů;
- **Oborové** metodiky hodnocení;
- Procesní **pravidla** hodnocení;
- **Informační podpora** hodnocení;
- Podrobná **SWOT analýza** institucionální základny VaV v ČR a srovnání s dobrou praxí zemí EU;
- Návrh **modelů financování**;
- Modelové **ověřování** dopadů nového systému institucionálního financování;
- Příprava a realizace **malého pilotní hodnocení**.

Závěr

- Předpokladem **úspěšné realizace** projektu je dlouhodobá a intenzivní **spolupráce** týmu projektu s:
- **Radou pro výzkum, vývoj a inovace** a její Komisí pro hodnocení výsledků;
- Zástupci jednotlivých **poskytovatelů** podpory a reprezentacemi profesních skupin (Akademie věd, Rada vysokých škol, Konference rektorů, Asociace výzkumných organizací a další).

METODIKA

Děkuji za pozornost!

www.metodika.reformy-msmt.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ